

Praha, 4. 8. 2015
č.j. USTR 494-2/2015
Počet listů: 2
Počet příloh: 1

ROZHODNUTÍ

Ústav pro studium totalitních režimů (dále též „ÚSTR“) jako povinný subjekt dle ustanovení § 2 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“) zaevidoval dne 20. 7. 2015 žádost pana (dále jen „žadatel“) ze dne 19. 7. 2015, o poskytnutí níže uvedených informací uvedených pod body č. 1 - 3 žádosti.

Ústav žádost posoudil a v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ **rozhodl** takto:

Žádost o poskytnutí informací se částečně odmítá.

Odůvodnění:

Žadatel požaduje poskytnutí následujících informací, citujeme:

1. *Žádám o poskytnutí rozsudku Městského soudu v Praze, jehož výrok byl tímto soudem ústně vyhlášen dne 21. ledna 2015, a jenž se týká odvolání Ústavu proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3, č.j. 17 C 122/2013-86.*
2. *Žádám o poskytnutí všech písemností, které byly Ústavu od 21. ledna 2015 až ke dni zpracování této žádosti doručeny Obvodním soudem pro Prahu 3.*
3. *Nachází se Mgr. Daniel Herman t.č. ve stavu zaměstnanců Ústavu?*

K žádosti se povinný subjekt vyjadřuje následujícím způsobem.

Ad 1. Požadovaný rozsudek Městského soudu v Praze poskytuje povinný subjekt žadateli v příloze. Podle § 8a a § 12 InfZ povinný subjekt provedl anonymizaci osobních údajů.

Ad 2. Podle § 11 odst. 4 písm. b) InfZ povinné subjekty neposkytují informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků. Všechny písemnosti zaslané

Obvodním soudem pro Prahu 3 povinnému subjektu v žadatelem uvedeném období se týkají rozhodovací činnosti soudu, ale ani jedna z písemností není rozsudkem.

Ad 3. Povinný subjekt žadateli sděluje, že ve stavu zaměstnanců osobu jménem Mgr. Daniel Herman neeviduje. Nad rámec dotazu povinný subjekt žadateli sděluje, že osoba jménem Daniel Herman byla v Ústavu svého času zaměstnána, a to na pozici ředitele. Poté však našla uplatnění jako poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a jako ministr kultury ČR. V případě zaměstnání v Ústavu by tak pravděpodobně došlo k nežádoucí kumulaci funkcí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od oznámení tohoto rozhodnutí, a to nadřízenému orgánu prostřednictvím orgánu, který toto rozhodnutí vydal.

Michael Pelíšek
ředitel kanceláře Ústavu
[podepsáno elektronicky]

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudců JUDr. Ladislavy Mentbergerové a JUDr. Aleše Nezdařila ve věci žalobce: Mgr. Daniel Herman, nar. [redacted] bytem [redacted] zastoupený JUDr. Michalem Pacovským, advokátem, Praha 2, Čelakovského sady 433/10, proti žalovanému Česká republika - Ústav pro studium totalitních režimů, IČ: 75112779, se sídlem Praha 3 Siwecova 2, zastoupený Mgr. Evou Zenklovou, advokátkou, Praha 1, Vodičkova 791/39, o neplatnost odvolání žalobce z funkce a o neplatnost výpovědi z pracovního poměru, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 2. 5. 2014, č. j. 17 C 122/2013 – 86, ve znění opravného usnesení ze dne 17. 10. 2014, č. j. 17 C 122/2013 – 127,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně ze dne 2. 5. 2014 ve znění usnesení ze dne 17. 10. 2014 se ve výroku I. m ě n í tak, že se žaloba na určení neplatnosti odvolání žalobce z funkce ředitele dne 10. 4. 2013 zamítá.
- II. Ve výrocih II. a III. se rozsudek z r u š u j e a věc se v uvedeném rozsahu vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění

Soud I. stupně shora označeným rozsudkem ze dne 2. 5. 2014 ve znění opravného usnesení ze dne 17. 10. 2014 (dále jen pro stručnost rozsudek soudu I. stupně – pozn. odvolacího soudu) určil, že odvolání žalobce z funkce ředitele ze dne 10. 4. 2013 doručené mu téhož dne je neplatné (I.), určil, že výpověď z pracovního poměru ze dne 12. 4. 2013 je neplatná (II.) a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 48.044 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku krukám zástupce žalobce. Po provedeném dokazování vzal za zjištěné, že žalobce byl jmenován do funkce ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů (dále též Ústav, ve zkratce ÚSTR – poznámka odvolacího soudu) dne 16. 8. 2010 na dobu určitou do 15. 8. 2015. Na konci r. 2012 došlo ke změně personálně obsazení Rady, přičemž takto nově složená Rada začala žalobce úkolovat, ukládala mu velké množství úkolů a požadovala jejich splnění v krátkých termínech, žalobce byl rovněž vyzýván, aby se nedopouštěl personálních změn v Ústavu. Člen Rady Jan Bureš se jako radní účastnil jednání Rady dne 3. 1., 22. 1., 19. 2. a 13. 3. 2013, přičemž jeho členství v ČSSD bylo přerušeno až 20. 3. 2013. O odvolání žalobce z funkce ředitele bylo rozhodnuto více než týden před jednáním Rady dne 10. 4. 2013, kdy pět členů Rady předem vypracovalo tiskové prohlášení k odvolání ředitele. Tohoto dne se konalo jednání Rady, kdy bod odvolání ředitele nebyl na program jednání Rady zařazen, 6. členka Rady MUDr. Naděžda Kavalírová neměla o zařazení tohoto bodu v programu žádnou povědomost, nikdo s ní nekomunikoval a tato si nemohla vyžádat mandát od Konfederace politických vězňů. Při jednání Rady dne 10. 4. 2013 byl žalobce odvolán z funkce, zároveň byla jmenována nová ředitelka Pavla Foglová, tato byla představena na neformální schůzce před odvoláním žalobce, kdy jedna z těchto schůzek se konala i v restauraci.

Na takto zjištěný skutkový stav soud I. stupně aplikoval zejména zák. č. 181/2007 Sb. V odůvodnění svého rozhodnutí citoval jeho §§ 6, 7, 8, 9 a 11, dále § 4. Odkázal na Organizační řád Ústavu pro studium totalitních režimů a jeho Jednací řád, v odůvodnění svého rozhodnutí popsal činnost Ústavu a pravomoc ředitele. Uzavřel, že pokud Rada Ústavu úkolovala žalobce jako ředitele, pak pro takovýto postup soud I. stupně neshledal žádné zákonné zmocnění, neboť pravomoci Rady je třeba vykládat restriktivně, kdy podle Čl. 2 odst. 2 Listiny základní práv a svobod, (státní) moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon. Oprávnění Rady jmenovat a odvolávat ředitele ÚSTR (bez uvedení důvodu) vyplývá z ust. § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007, když toto rozhodnutí musí být přijato způsobem uvedeným v § 8 tohoto zákona a v souladu s Jednacím řádem. Jednání Rady dne 10. 4. 2013 bylo přítomno 6 radních, z nichž 5 hlasovalo pro odvolání žalobce z funkce, a 1 byl proti. Podle soudu I. stupně bylo postupováno v rozporu s Jednacím řádem, konkrétně jeho články 4.4 a 4.5. Tento rozpor soud I. stupně spatřoval v tom, že bod odvolání ředitele nebyl do programu předem zařazen tak, aby byl uveden na pozvánce, která se členům Rady zasílá zpravidla 7 dní před jednáním, podle soudu I. stupně o odvolání žalobce z funkce ředitele bylo rozhodnuto již několik dní předem, a to více než 7 dní, kdy 5 radních o této záležitosti diskutovalo mezi sebou, a sepsali tiskové prohlášení, které při jednání Rady dne 10. 4. 2013 již bylo hotovo. Členka Rady MUDr. Kavalírová žádnou takovouto informací neměla, nic s ní projednáváno nebylo, a proto si nemohla vyžádat pro své jednání stanovisko Konfederace politických vězňů. Podle soudu I. stupně došlo ke zneužití práva, když soud I. stupně dovodil, že k odvolání žalobce z funkce ředitele došlo proto, že si Rada na sebe aťrahovala pravomoci, které jí zákon svěřuje a tyto přesto vykonávala. Odvolání z funkce ředitele je proto neplatné.

Rovněž tak je neplatná výpověď z pracovního poměru, neboť za situace, kdy k odvolání žalobce z funkce došlo protiprávně, nemůže být platná ani výpověď z pracovního poměru.

Soud I. stupně proto žalobě zcela vyhověl, úspěšnému žalobci přiznal podle § 142 odst. 1 o. s. ř. náklady řízení sestávající ze zaplaceného soudního poplatku a nákladů právního zastoupení, které soud I. stupně vyčísлил podle vyhl. č. 177/1996 Sb.

Proti rozsudku podal odvolání žalovaný. V něm uplatnil odvolací důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), c), e) a g) o. s. ř.

Žalovaný soudu I. stupně vytkl především nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní posouzení. Podle žalovaného nemá oporu v provedeném dokazování skutkový závěr o tom, že PhDr. Jan Bureš se jako radní účastnil jednání Rady dne 3. 1., 22. 1., 19. 2. a 13. 3. 2013, přičemž až dne 20. 3. 2013, přerušil členství v ČSSD. PhDr. Bureš byl totiž za člena Rady zvolen až 21. 3. 2013 a k témuž dni své činnosti v ČSSD přerušil, což vyplývá z oznámení o přerušeni členství. Není ani správný závěr soudu I. stupně o tom, že o odvolání žalobce z funkce ředitele bylo rozhodnuto již více než týden před jednáním Rady dne 10. 4. 2013. Žalobce byl z funkce odvolán právě tohoto dne při jednání Rady, což bylo v řízení prokázáno a došlo k němu v souladu se zákonem a Jednacím řádem. Nemá oporu v provedeném dokazování ani další závěr soudu I. stupně o tom, že p. Naděžda Kavalírová neměla o zařazení bodu o odvolání žalobce z funkce ředitele žádnou povědomost a nemohla si vyžádat mandát od Konfederace politických vězňů, když žalovaný v tomto směru odkázal na Jednací řád, jeho čl. 4, odst. 4 a 5 odst. 7, z nichž lze dovodit, že členové Rady mohou přímo na jednání navrhnout změny a doplnění programu, přičemž pokud je takto doplněný program schválen, pak lze o tomto bodu jednání jednat, což se v tomto případě stalo, když bod odvolání ředitele ÚSTR byl jako program jednání schválen 5 hlasy ze 6. Žalovaný zdůraznil, že členy Rady volí Senát a to tak, že dva členy Rady navrhuje Poslanecká sněmovna, jednoho člena Rady prezident a čtyři Rady sdružení. Každý člen Rady tak někoho zastupuje, co však neznamená, že reprezentuje v Radě subjekty, které ho navrhly. Pokud proto soud I. stupně uvedl, že pí. Kavalírová neměla možnost vyžádat si mandát od Konfederace politických vězňů, pak je tento závěr paradoxní proto, že ji jako členku Rady nenavrhovala Konfederace politických vězňů, ale jako členka Rady byla navržena prezidentem republiky. Závěr o tom, že pí. Kavalírová neměla možnost si vyžádat mandát od Konfederace politických vězňů, proto nemá oporu v provedeném dokazování a je nepravdivý. Není ani správný další závěr soudu I. stupně o tom, že nová ředitelka Mgr. Pavla Foglová byla vybrána předem a představena na neformální schůzce před odvoláním žalobce, když jedna se konala v restauraci. Mgr. Pavla Foglová byla jmenována do funkce ředitelky na základě rozhodnutí Rady při 6. jednání Rady, Rada o tomto bodu programu hlasovala, přičemž usnesení o jmenování Mgr. Foglové bylo přijato 5 hlasy, 1 hlas byl proti.

Soud I. stupně na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu dospěl k nesprávným právním závěrům. Žalobce byl z funkce ředitele ÚSTR odvolán řádně; žalovaný citoval ust. § 73 a § 73a zákoníku práce a uvedl, že Rada postupovala při odvolání žalobce zcela v souladu se zákoníkem práce, zák. č. 181/2007 Sb. a Jednacím řádem Rady. Žalovaný znovu zdůraznil, že bod odvolání ředitele sice nebyl na pozvánce na 6. jednání Rady zařazen předem, avšak tento závěr je nepodstatný, relevantní je to, že Rada při svém jednání žádný právní předpis neporušila, když z provedeného dokazování vyplynulo, že téměř na každém jednání Rady dochází ke změně programu a nikdy nebylo zpochybněno, že by takovýto postup odporoval Jednacímu řádu. Jednací řád pak umožňuje, aby členové Rady v úvodu jejího jednání dávali návrhy na změny či doplnění programu.

Není správný ani další závěr soudu I. stupně o tom, že došlo ke zneužití práva a že by MUDr. Naděžďe Kavalírové bylo znemožněno vykonávat řádně funkci členky Rady ÚSTR. Žalovaný citoval § 9 odst. 1 a § 11 odst. 1 zák. č. 181/2007, zdůraznil, že do působnosti Rady mimo jiné náleží dohlížet na činnost ředitele Ústavu, kdy ředitel je povinen zpracovávat podklady pro všechny záležitosti, které jsou v působnosti Rady, předkládat tyto záležitosti k projednání a rozhodnutí Radě a vykonávat její rozhodnutí. Rada proto nijak nepřekročila svoje pravomoci a není proto správný další závěr soudu I. stupně o tom, že ve vztahu k žalobci si osvojila personální kompetence, které jí nepříslušely. Žalovaný připustil, že členové Rady o odvolání žalobce z funkce diskutovali předem, tomuto postupu však nelze nic vytknout, neboť by naopak bylo neodpovědné, pokud by někdo z členů zcela neočekávané bod odvolání ředitele navrhl na jednání, aniž by členové Rady měli možnost si tento návrh promyslet. Nedošlo k porušení práva MUDr. N. Kavalírové na řádný výkon funkce členky Rady, když to, že pí. Kavalírová se neúčastní diskuzí, které se uskutečňují neformálně mezi některými členy Rady, ještě neznamená, že by tím bylo porušeno právo na nerušený výkon její funkce. N. Kavalírové v tomto směru ve výkonu funkce nikdo nebránil a to, jakým způsobem funkci členky Rady vykonávala, bylo zcela jejím rozhodnutím.

Žalovaný nesouhlasil ani s dalším závěrem soudu I. stupně o tom, že bylo porušení ust. Čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod o tom, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem a způsobem, který zákon stanoví, když předmětem tohoto řízení není činnost žalovaného jako státního orgánu, který by uplatňoval státní moc, ale činnost žalovaného coby zaměstnavatele a žalobce coby zaměstnance.

Podle žalovaného je navíc rozsudek soudu I. stupně nepřezkoumatelný, když zde není zřejmé, na základě jakých důkazů soud I. stupně dospěl ke svému rozhodnutí, prvostupňový soud nevysvětlil, proč neprovedl další důkazy, které žalovaný navrhoval. Rovněž tak právní posouzení nemá oporu v zákonné úpravě. Soud I. stupně dále pochybil, když členy Rady vyslychal a poučil jako účastníky řízení, členové Rady nejsou totiž statutárním orgánem, byli proto poučení nesprávně, a je tedy otázkou, zda jejich výpovědi jsou procesně použitelné.

Žalovaný závěrem navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že se žaloba zcela zamítá.

Žalobce ve svém písemném vyjádření odkázal na správná skutková zjištění soudu I. stupně a správné právní posouzení. Soud I. stupně provedl dokazování řádně, když jeho skutková zjištění mají v provedených důkazech oporu. Je správný jeho závěr o tom, že o odvolání žalobce z funkce ředitele bylo rozhodnuto již více než týden před jednáním Rady, což sám potvrdil PhDr. Jan Bureš ve své výpovědi. Je rovněž pravdou, že 6. členka Rady pí. Naděžďa Kavalírová neměla o zařazení bodu o odvolání žalobce z funkce ředitele žádnou povědomost a nemohla si vyžádat mandát od Konfederace politických vězňů, pí. Kavalírová se o zařazení tohoto bodu na program jednání dozvěděla až 10. 4. 2014. Je také pravdou, že nová ředitelka Mgr. Foglová byla vybrána předem a představena na neformální schůzce před odvoláním žalobce, kdy tato se konala i v restauraci.

Žalobce citoval ust. § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007, uvedl, že je správný závěr soudu I. stupně o tom, že Rada Ústavu nepřipustně žalobce úkolovala, když v tomto směru soud I. stupně pouze obecně shrnul provedené důkazy, především zápis z 2. jednání Rady. Není pravdou, že by žalovaný nebyl státní orgán, jak tvrdí, a že by vystupoval jako zaměstnavatel, naopak žalovaný je státním orgánem, byl zřízen zákonem a tento zákon mu svěřil určité pravomoci. Žalobce souhlasil i s dalším závěrem soudu I. stupně, že bylo porušeno právo pí. Kavalírové na řádný výkon funkce, byl porušen Jednací řád ve svém Čl. 4 odst. 4 a 5 a Čl. 5 odst. 7. Ze strany žalovaného tak došlo k zneužití práva, jak soud I. stupně

správně v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlil. V tomto směru žalovaný odkázal též na občanský zákoník č. 89/2012 Sb. a citoval jeho § 6 odst. 2. Žalobce akceptoval i další závěr soudu I. stupně o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, neboť odvolání žalobce z funkce je neplatné a za této situace ani výpověď z pracovního poměru nemůže být platná. Rozsudek soudu I. stupně je přezkoumatelný a opačné tvrzení žalovaného ohledně přezkoumatelnosti rozsudku je čistě účelové. Pokud pak jde o nesprávné poučení členů Rady při jejich výsleších, prvostupňový soud svědky ještě „převyslechl“, dal jim řádné poučení, když v průběhu řízení došlo k tomu, že jeho právní názor by mohl tyto osoby stavět do role účastníků. Z protokolů je zřejmé, že tyto osoby, ať jako svědci nebo jako účastníci vypovídali vždy beze změny. Případné pochybení v tomto směru však nepředstavuje vadu řízení ve smyslu § 212a odst. 5 o. s. ř. Žalobce závěrem navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného.

Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost rozsudku soudu I. stupně včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a důkazní řízení podle § 213 odst. 2 o. s. ř. zápisem z 6. jednání Rady ÚSTR ze dne 10. 4. 2013 sepsaným dne 15. 4. 2013, Jednacím řádem Rady Ústavu, zejména jeho čl. 4 a 5 a tiskovým prohlášením Rady Ústavu ze dne 10. 4. 2013.

Žalovaný dále k výzvě odvolacího soudu doplnil, že dne 10. 4. 2013 Jan Zahradníček již nebyl členem Rady Ústavu, což v řízení před soudem I. stupně uvedl shodně též žalobce.

Po takto doplněném důkazním řízení dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalovaného do výroku I. rozsudku je důvodné a ohledně jeho odvolání do výroku II. rozsudku nejsou dány podmínky pro konečné rozhodnutí ve věci.

Na zjištěný skutkový stav je třeba aplikovat zákoník práce zák. práce 262/2006 Sb. ve znění platném do 31. 7. 2013 (dále jen zákoník práce, ve zkratce zák. práce – pozn. odvolacího soudu).

Podanou žalobou se žalobce domáhal 1) určení neplatnosti odvolání z funkce ředitele Ústavu a 2) určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru. V obou případech jde o žalobní návrh na určení ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř., kdy hmotněprávní podmínkou úspěšnosti v takovéto žalobě je naléhavý právní zájem. V případě žaloby na určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru je tento naléhavý právní zájem dán přímo ze zákona (srov. § 72 zák. práce). Naléhavý právní zájem u takovéto určovací žaloby proto není třeba prokazovat.

V případě žalobního petitu na určení neplatnosti odvolání žalobce z funkce ředitele Ústavu dospěl odvolací soud k závěru, že tento naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení je rovněž dán, když soud I. stupně se touto otázkou nezabýval.

Právní teorie i ustálená soudní praxe vycházejí z toho, že naléhavý právní zájem na určení práva nebo právního vztahu je zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo ohroženo právo žalobce nebo kde by se bez tohoto určení stalo jeho právní postavení nejistým. Soudní judikatura vychází z toho, že žaloba na určení zpravidla není opodstatněna tam, kde lze žalovat přímo na splnění povinnosti. Určovací žaloba tak má preventivní povahu a jejím účelem je poskytnout ochranu právnímu postavení účastníka dříve, než dojde k porušení právního vztahu nebo práva. Není proto odůvodněna tam, kde právní vztah nebo právo již byly porušeny a kde je proto právním prostředkem ochrany právního vztahu nebo práva žaloba o plnění. Jak již je výše naznačeno, prokázání naléhavého právního zájmu je hmotně právní podmínkou úspěšnosti určovací žaloby, přičemž důkazní břemeno je vždy na žalobci. Neprokáže-li jej, soud žalobu bez dalšího zamítne, aniž by se zabýval jejích důvodností.

Odvolací soud v první řadě zkoumal naléhavý právní zájem žalobce na určení neplatnosti odvolání z funkce ředitele v návaznosti na druhý žalobní petit na určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru. Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 16. 9. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3863/2007, dovodil, že ředitel školské právnické osoby, ředitel příspěvkové organizace nebo vedoucí organizační složky, který byl z funkce odvolán a který s odvoláním nesouhlasí, má ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř. naléhavý právní zájem na určení, že jeho odvolání z funkce je neplatné, to za předpokladu, že dosud platně neskončil jeho pracovní poměr u školské právnické osoby, příspěvkové organizace nebo státu a že otázka neplatnosti odvolání z funkce již nebyla vyřešena v souvislosti se soudním rozhodnutím o neplatnost rozvázání pracovního poměru. Závěry uvedené v tomto rozhodnutí lze podle přesvědčení odvolacího soudu uplatnit i v tomto případě, neboť žalobce, který se domáhá určení neplatnosti odvolání z funkce ředitele Ústavu - organizační složky státu podle § 3 odst. 2 zák. č. 181/2007 Sb., - je vedoucí organizační složky státu. Odvolací soud je toho názoru, že oba určovací petity, tedy na neplatnost odvolání a na neplatnost výpovědi z pracovního poměru spolu sice úzce souvisí, avšak současně žalobce může žalovat na určení každého z nich zvlášť, když v případě žaloby na určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru by soud jako předběžnou otázku zkoumal platnost odvolání žalobce z funkce, současně však platí, že pokud by odvolání žalobce z funkce bylo neplatné, pak je zřejmé, že výpověď z pracovního poměru musí být rovněž neplatná, z čehož ostatně vycházel též soud I. stupně. Pokud by však výpověď z pracovního poměru byla shledána platnou, pak to ještě neznamená, že odvolání z funkce je rovněž platné, odvolání i v takovémto případě může být neplatné a výpověď z pracovního poměru může být platná, proto, že splňuje všechny zákonné náležitosti včetně podmínek uvedených v § 73a zák. práce. Pokud však je odvolání z funkce platné, pak i přesto může být výpověď z pracovního poměru neplatná proto, že např. zaměstnavatel nedodrží postup předpokládaný § 73a odst. 2 zák. práce, tedy že nesplní nabídkovou povinnost vůči odvolanému zaměstnanci. Nejde tedy o případ, kdy by otázka platnosti odvolání z funkce byla vyřešena v souvislosti se soudním rozhodnutím o neplatnosti rozvázání pracovního poměru výpovědí, když v případě, že by žalobce nežaloval na určení neplatnosti odvolání z funkce a pouze na určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, která by v řízení byla shledána neplatnou, pak by to znamenalo, že odvolání z funkce by bylo rovněž neplatné a žalobce by se vrátil do funkce ředitele; znamenalo by to pouze to, že je neplatná výpověď z pracovního poměru, a to bez ohledu na důvody, které by soud k takovému rozhodnutí vedly, když podle § 159a o. s. ř. je pro účastníky řízení závazný jen výrok rozsudku, nikoliv jeho odůvodnění. Odvolací soud tak uzavírá, že žalobce má na požadovaném určení neplatnosti odvolání z funkce naléhavý právní zájem ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř. rovněž.

V řízení před soudem I. stupně bylo prokázáno a mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce byl rozhodnutím Rady Ústavu ze dne 16. 8. 2010 jmenován podle § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007 Sb. do funkce ředitele Ústavu. Odvolací soud tak dovozuje, že jmenováním do funkce vznikl žalobci podle § 33 odst. 3 písm. a) zák. práce pracovní poměr (vzniklý jmenováním), když podle tohoto zákonného ustanovení platí, že jmenováním na vedoucí pracovní místo se zakládá pracovní poměr v případech stanovených zvláštním předpisem, kdy tímto zvláštním předpisem je právě zák. č. 181/2007 Sb. O tom, že mezi účastníky vznikl pracovní poměr, ostatně nebylo ani sporu, když součástí jmenovací listiny ze dne 16. 8. 2010 je jako „příloha k jmenovacímu dekretu“ popis pracovních podmínek žalobce, z něhož vyplývá, že délka trvání pracovního poměru byla určena na dobu od 16. 8. 2010 do 15. 8. 2015, což ostatně vyplývá též z listiny o jmenování, podle které byl žalobce jmenován do funkce ředitele pro období od 16. 8. 2010 do 15. 8. 2015.

Odvolací soud v první řadě uvádí, že se nezabýval námitkou žalobce, kterou neřešil ani soud I. stupně ohledně členství PhDr. Bureš v ČSSD a ohledně toho, že někteří členové Rady nebyli řádně zvoleni, neboť v době svého zvolení nebyla podle žalobce splněna podmínka uvedená v § 7 odst. 6 věta druhá zák. č. 181/2007 Sb., členové Rady byli zvoleni Senátem Parlamentu ČR a platnost usnesení Senátu ČR nepřísluší soudu přezkoumávat, když v tomto směru je ve výlučné působnosti Senátu, aby případnou platnost volby zpochybnil svým vlastním hlasováním, což se však v tomto případě nestalo a ani to žalobce netvrdil.

Podle § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007 Sb. do působnosti Rady náleží jmenovat a odvolávat ředitele a dohlížet na jeho činnost. Rada Ústavu se skládá ze 7 členů zvolených a odvolávaných Senátem Parlamentu ČR (§ 7 odst. 1 cit. zákona), přičemž podle § 8 věty třetí zákona k platnosti usnesení Rady je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. § 8 věta čtvrtá zákona pak předpokládá, že Rada přijme jednací řád, ve kterém stanoví podrobná pravidla svého jednání.

K odvolání žalobce z funkce ředitele došlo na 6. jednání Rady Ústavu dne 10. 4. 2013. Jak bylo zjištěno soudem I. stupně, v té době byla Rada pouze 6členná, když Jan Zahradníček již jejím členem nebyl a 7. člen Rady nebyl zvolen. K platnosti usnesení bylo proto třeba nejméně čtyř hlasů. Podle zápisu z 6. jednání Rady Ústavu z 10. 4. 2013 byl žalobce při tomto jednání rozhodnutím Rady Ústavu z funkce ředitele odvolán, přičemž pro jeho odvolání hlasovalo celkem 5 členů (Jelínek, Uhl, Bureš, Šustrová a Benešová) proti byl 1 člen (Kavalírová). Je tedy zřejmé, že k odvolání žalobce z funkce došlo kvalifikovanou většinou tak, jak požaduje § 8 věta třetí zák. č. 181/2007 Sb. a jak též vyplývá z Čl. 5 bod 3, věta třetí Jednacího řádu Rady Ústavu. Odvolací soud nesdílí názor žalobce o tom, že Rada Ústavu na uvedeném jednání jednala o odvolání žalobce z funkce v rozporu s Jednacím řádem, když z výsledků dokazování řízení před soudem I. stupně a zejména pak ze zápisu 6. jednání Rady Ústavu ze dne 10. 4. 2013 vyplývá, že bod jednání – odvolání ředitele Ústavu – sice nebyl zařazen do programu jednání předem, kdy na jednání Rady byli členové Rady pozváni předem, avšak na začátku jednání byl tento bod programu, resp. zařazení tohoto bodu do programu odsouhlaseno, když ze zápisu je zřejmé, že předsedkyně Rady Petruška Šustrová navrhla změny v programu popsané v tomto zápise, kdy tato změna spočívala mimo jiné též v návrhu na odvolání ředitele a volbě nového ředitele. Pro takto upravený návrh programu hlasovalo 5 členů (stejní členové jako v případě návrhu na odvolání žalobce z funkce ředitele), 1 člen (MUDr. Naděžda Kavalírová) se hlasování zdržel, tedy nehlasovala proti. Podle Čl. 5 bod 7. Jednacího řádu na jednání Rady může být jednáno jenom o věcech, které byly zařazeny do schváleného programu jednání. V úvodu jednání Rady předseda sdělí návrh programu jednání Rady. Členové Rady mohou podávat návrhy na změny a doplnění programu. Přesně takto Rada na svém 6. jednání postupovala, jak vyplývá z výše uvedeného, takže lze uzavřít, že bod odvolání ředitele Ústavu byl do schváleného programu řádně zařazen a Rada tedy nepochybně, když o něm jednala. Na tom nemění nic ani to, že uvedený bod jednání, který byl z hlediska svého významu poměrně zásadní, byl zařazen do programu jednání Rady takto dodatečně; zák. č. 181/2007 Sb. v tomto směru neobsahuje žádné omezení, když pokud jde o jednání Rady, odkazuje na jednací řád, který má Rada přijmout a Jednací řád Rady ÚSTR uvedený postup připouští, jak je zřejmé z výše uvedeného. Z Čl. 4 bod 4. tohoto Jednacího řádu vyplývá, že termín a místo jednání Rady včetně návrhu programu a případné podklady pro jednání Rady má předseda zaslat všech jejím členům prostřednictvím Ústavu **zpravidla 7 dní před jednáním Rady Ústavu**. Lhůta 7 dnů však je lhůtou pořádkovou, přičemž z výrazu „*zpravidla*“ lze dovodit, že se takto nemusí dít vždy. V řízení sice nebylo prokázáno, zda a jakým způsobem byla na jednání Rady pozvána MUDr. Kavalírová, nicméně za situace, kdy se jednání Rady zúčastnila, je zřejmé, že na jednání pozvána být musela. Skutečnost, že členice Rady Ústavu MUDr. Naděždy Kavalírové nebylo o tom,

že Rada má jednat o odvolání žalobce z funkce ředitele, předem nic známo, není významná, neboť rozhodující je to, že Rada dne 10. 4. 2013 jednala podle řádně schváleného programu v souladu s Jednacím řádem tak, jak vyplývá z výše uvedeného. Nelze proto souhlasit s názorem soudu I. stupně o tom, že člence Rady MUDr. Kavalírové bylo znemožněno vykonávat svá práva člena, když s ní nebylo o ničem jednáno. Lze připustit, že členové Rady mezi sebou předem diskutovali o možnosti odvolání žalobce z funkce a stejně tak i předem projednávali otázku volby nového ředitele, tomuto postupu však rovněž nelze ničeho vytknout, když je běžné, že v rámci přípravy na jednání členové Rady takto konzultují svá stanoviska, vyměňují si názory a na jednání Rady se připravují. Podstatné je to, že o řádně schváleném bodu programu – odvolání ředitele Ústavu – Rada řádně rozhodla kvalifikovanou většinou na svém 6. jednání dne 10. 4. 2013, k němuž byli všichni členové řádně pozváni tak, jak je výše uvedeno.

Z ust. § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007 Sb. vyplývá, že Rada může ředitele odvolat, aniž by zákon požadoval, že se tak může stát jenom z důvodů uvedených v zákoně, když žádné takovéto důvody citované v zákoně ostatně ani uvedeny nejsou, nejsou vymezeny ani v Jednacím řádu a ani v Organizačním řádu žalovaného. Z uvedeného je zřejmé, že Rada, která ředitele Ústavu jmenuje, ho může odvolat kdykoliv bez uvedení důvodu a může to učinit kdykoliv v průběhu pětiletého období, na které byl do funkce jmenován. Nelze souhlasit s názorem žalobce o tom, že Rada nemůže žalobce v průběhu jeho funkčního období odvolat, tento názor nemá v uvedeném zákoně oporu a pokud by byl správný, pak by to znamenalo, že ust. § 9 odst. 1 písm. b) cit. zákona, které svěřuje Radě pravomoc odvolat ředitele Ústavu, by bylo fakticky neúčinné a nemělo by žádný význam, neboť by Rada nemohla ředitele Ústavu odvolat v zásadě nikdy. Skutečnost, že žalobce podle svého vyjádření byl jmenován do funkce na období 5 let s určitým programem, který měl po celou tuto dobu realizovat a že hodnocení tohoto programu, resp. jeho realizace nelze podle žalobce provádět v polovině funkčního období, na tom nic nemění. Za této situace úvahy soudu I. stupně o tom, že Rada si nepřipustně osvojila personální pravomoci, které příslušely žalobci, a žalobce nadměrně úkolovala v krátkých termínech, jsou zcela nerozhodné, významné by byly pouze v případě, že by zákon umožňoval Radě odvolat ředitele Ústavu pouze z určitých důvodů, např. v případě, že by ředitel porušoval své povinnosti nebo tyto povinnosti řádně neplnil. V tom případě by bylo významné zkoumat, zda a jakým způsobem Rada zasahuje do pravomocí ředitele a v kladném případě zda tím, že do nich zasahuje, si tak nevytváří prostor pro to, aby ředitel své úkoly nemohl řádně plnit a byl by tak dán zákonný důvod pro jeho odvolání. O takovýto případ se však zde nejedná, neboť z hlediska možnosti odvolání ředitele Radou je irelevantní, zda ředitel své úkoly řádně plní nebo neplní a jaké důvody Radu k rozhodnutí o odvolání ředitele vedou.

Odvolací soud nesouhlasí ani s dalším názorem soudu I. stupně o tom, že pokud Rada Ústavu úkolovala ředitele Ústavu, pak tím byl porušen čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož (státní) moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. ÚSTR totiž nelze považovat za státní orgán, který by byl nadán veřejnou mocí. Zák. č. 181/2007 Sb., kterým byl Ústav zřízen, tento Ústav z hlediska věcného blíže nedefinuje, v § 3 odst. 2 pouze uvádí, že je organizační složkou státu, do jejíž činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona a § 3 odst. 3 uvádí, že je účetní jednotkou. Ústavní soud ČR ve svém nálezu ze dne 13. 3. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 25/07, uvedl, že zřízení ÚSTR nemá žádný ústavně právní rozměr, rozhodnutí o zařazení je rozhodnutím politickým, které bylo přijato legitimní většinou Parlamentu. Jak je výše uvedeno, žalobce byl v pracovním poměru k žalovanému, přičemž pracovní poměr vznikl jmenováním. Mezi účastníky jde tedy o vztah pracovníprávní podléhající režimu zákoníku práce a zák. č. 181/2007 Sb., pokud jde o vznik pracovního poměru a odvolání z funkce ředitele /§ 9 odst.

l písm. b) cit. zákona/ a pokud jde o pravomoci ředitele – druh práce - (§ 11 odst. 1 zákona) a předpoklady pro výkon funkce ředitele (§ 11 odst. 2 zákona). Mezi účastníky tedy jde o spor vyplývající ze soukromého práva, z pracovněprávních vztahů, nikoliv o vztah veřejnoprávní. Uvedený závěr lze dovodit též z usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 1. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1860/2003, v němž Nejvyšší soud ČR posuzoval otázku postavení Rady České televize (ČT) a dovedl, že je-li předmětem řízení věc vyplývající ze vztahu mezi občanem (uchazečem o zaměstnání) a právnickou osobou (potencionálním zaměstnavatelem), účastníci tohoto vztahu jsou navzájem v rovném postavení odvozeném z určujících zájmů stejného typu a stejné strukturální úrovně, když žádný z účastníků nevystupuje vůči druhému jako nositel veřejné svrchované moci, který je právně způsobilý autoritativně rozhodovat o jeho právech a povinnostech. Odvolací soud je toho názoru, že závěry vyslovené v tomto rozhodnutí, byť se týkají Rady ČT, lze aplikovat i z hlediska postavení Rady Ústavu, když z § 33 odst. 3 zák. práce lze dovodit, že pracovní poměr ředitele ČT rovněž vzniká jmenováním /k tomu srovnej § 8 odst. 1, písm. a) zák. č. 483/1991 Sb./.

Za situace, kdy, jak vyplývá z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 25/07, rozhodnutí o zřízení Ústavu je rozhodnutím politickým a kdy Rada Ústavu sestává ze 7 členů zvolených a odvolávaných Senátem Parlamentu ČR (§ 7 odst. 1 zák. č. 181/2007 Sb.) je zřejmé, že i Rada Ústavu je politickým orgánem, jejíž složení je dáno většinovou vůlí Senátu Parlamentu ČR vyjádřenou jeho většinovým hlasováním o volbě jejich členů. Odvolací soud shodně se soudem I. stupně nepochybuje o tom, že rozhodnutí Rady Ústavu o odvolání žalobce z funkce je rozhodnutím politickým, soud však při posuzování platnosti tohoto úkonu a stejně tak platnosti výpovědi z pracovního poměru nehodnotí důvody, které Radu k rozhodnutí o odvolání žalobce z funkce a k následnému rozvázání pracovního poměru výpovědi vedly, ani politické motivy apod., zabývá se pouze tím, zda k odvolání žalobce z funkce ředitele a následnému rozvázání pracovního poměru výpovědi došlo platně podle zákoníku práce a podle zák. č. 181/2007 Sb.

Odvolací soud uzavírá, že žalobce z funkce ředitele Ústavu odvolán platně způsobem předpokládaným v § 9 odst. 1 písm. b) zák. č. 181/2007 Sb. a v Jednácím řádu Rady Ústavu. Na tom nic nemění ani to, že pro sdělovací prostředky bylo Radou připraveno tiskové prohlášení, které bylo zřejmě připraveno již předem, jak vyplývá ze zápisu z 6. jednání Rady, kdy poté, kdy po hlasování Rady o odvolání žalobce z funkce požádala MUDr. Kavalírová o sdělení důvodu, jí bylo toto tiskové prohlášení **předloženo**. Tato skutečnost sice dokresluje to, že členové Rady, kteří hlasovali pro odvolání žalobce z funkce, svá stanoviska v této věci konzultovali předem a předpokládali, že většinou, kterou v Radě měli, žalobce z funkce na jednání dne 10. 4. 2013 odvolají, na platnost odvolání žalobce z funkce však to nemá žádný vliv, neboť podstatné je to, že nebyl porušen ani zák. č. 181/2007 Sb. a ani Jednací řád Rady Ústavu. Odvolací soud pak na rozdíl od soudu I. stupně považuje odvolání žalobce z funkce za platný právní úkon. Právní posouzení věci tak, jak jej soud I. stupně učinil, není správné a je tak dán odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. K ostatním námitkám žalovaného uvádí odvolací soud následující.

Odůvodnění rozsudku soudu I. stupně splňuje náležitosti uvedené v § 157 odst. 2 o. s. ř. a rozsudek je tak přezkoumatelný, takže odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř. naplněn není. Žalovanému je třeba přisvědčit v tom, že členové Rady Uhl, Kavalírová, a Benešová, byli podle obsahu protokolů o jednání dne 26. 2. 2014 a 5. 3. 2014 zřejmě poučeni jako účastníci řízení podle § 131 o. s. ř., nicméně tyto osoby soud I. stupně současně shodně opakovaně označuje jako svědky, takže lze dovodit, že s nimi i takto jednal. Případné pochybení prvostupňového soudu v tomto směru nepovažuje odvolací soud za natolik zásadní, aby jejich výpovědi nemohly být při zjištění skutkového stavu použity, když podle

přesvědčení odvolacího soudu nebyly ani z hlediska skutkových zjištění soudu I. stupně zásadní. Soud I. stupně tak zjistil skutkový stav správně a odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. e) o. s. ř. naplněn není.

Odvolací soud tak po částečném zopakování důkazního řízení rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. postupem podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že se žaloba na určení neplatnosti odvolání žalobce z funkce ředitele Ústavu dne 10. 4. 2013 zamítá.

Soud I. stupně veden nesprávným právním názorem, se již podrobněji nezabýval otázkou platnosti výpovědi z pracovního poměru, když dovodil, že za situace, kdy odvolání žalobce z funkce ředitele Ústavu je neplatné, je neplatná i výpověď z pracovního poměru, která mu neměla být vůbec dána. Protože však k odvolání žalobce z funkce ředitele došlo platně, je třeba se otázkou platnosti výpovědi z pracovního poměru dále zabývat, a to jednak z hlediska ust. § 50 zák. práce a dále především z hlediska splnění nabídkové povinnosti ve smyslu § 73a odst. 2 zák. práce. Těmito skutečnostmi se soud I. stupně, veden svým nesprávným právním názorem, zatím nezabýval, a protože naznačený rámec dokazování přesahuje meze funkční působnosti odvolacího soudu, jeho činnost je především přezkumná, nikoliv nalézací, nezbylo odvolacímu soudu, než rozsudek soudu I. stupně ve výroku II. a v závislém nákladovém výroku ad. III. postupem podle § 219a odst. 1 písm. b) a odst. 2 o. s. ř. zrušit a věc mu v tomto rozsahu vrátit podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. k dalšímu řízení. Soud I. stupně se bude dále zabývat otázkou platnosti výpovědi z pracovního poměru tak, jak je výše naznačeno, přičemž v novém rozhodnutí znovu rozhodne též o nákladech řízení včetně řízení odvolacího (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Právním názorem, vysloveným v tomto rozhodnutí, je soud I. stupně podle § 226 odst. 1 o. s. ř. vázán.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř..

V Praze dne 21. ledna 2015

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdeňka Vašková